

maga sokféle olvasóját a mai szociális problémákra, a nemzeti mulasztásokra.

E regény ifjúsági irodalmunk java-terméséhez tartozik. Nem ígér sokat, de jóval többet bevált, mint akárhány «szenzációs», gyökértelen ifjúsági» munka. Kivált az benne meghatóan szép, hogy a szerző szívvel-lélekkel vállal közösséget zsenge olvasóival, mindig egész embernek nézi őket, nem veregeti fölényesen a vállukat s mindvégig úgy beszél, mintha közvetlenül élő szóval mondaná el bájos történetét.

Szatmári.

Hamvas H. Sándor: Budapest. VII., Szövetség-ucca 17/b. Regény.

A regény első részének megjelenése egyik folyóiratunkban azzal a pikantériával vonta magára a figyelmet, hogy szerzőjeként egy új író: Gollub Mária szerepelt. Az izes naturalizmussal megirt részletek valóban nem mindennapi bátorságra vallottak az *íróról* és meg is érdemelték a figyelmet. Később azonban kiderült, hogy az igazi szerző *férfi* és amint azt most könyve elején olvashatjuk: «a kényszerítő körülmények hatása alatt» használta az álnevet. Nem helyeselhetjük a szerző eljárását, mert legfőbb célját, a nyilvánosságot, amint az eredmény mutatja, akkor is elérte, amikor nem álnevet használt.

A könyv egy nagy bérkaszárnya lakóiról szól. A szerző jó megfigyelő és éles képekben rajzolja meg a helyenkint kispolgári, helyenkint proletár lakóknak küzdelmét a megélhetésért. Az emberi nyomorúságnak ebben a bokkrétájában kedvünkre válogathatunk a típusokban. Van itt szorgalmas stréber, szűkmarkú zsu-gori, jövőjét féltő kistisztviselő, szervezett munkás, van alkoholista, prostituált, irigy, hazug, tolvaj, kommunista, szenteskedő, ahogy az élet

halomra hordta őket. A szerző nem nagyon válogat közöttük s talán, hogy hitelt érdemlőbb legyen az írás, átbotába, minden rendszer nélkül vetíti őket elének. És leír egy névestét, egy lakodalmat, egy kilakoltatást, egy végrehajtást, egy balesetet, egy halált, egy megőrülést. Dúskál a «mélységek»-ben, de minden tendencia nélkül és alkalmasint azért, mert az az elv vezeti: ilyen az élet, nézzétek meg szépitő szemüvegnélkül!

De sajnos, ez a sok élettelen alak, ez a sok kitűnően fotograált életkép, teljesen hangsúlytalanul vész el, mert a szerző nem tudja mondanivalóját semmilyen írói cél szolgálatába állítani. Nincs szintézise. És e nélkül ez a sok kitűnő részlet csak összehordott anyag marad, alig jelentősebb a riportnál. Kár pedig. Mert a szerző írói felkészültségéből, egy kis igazi elmélyüléssel, többre is telne.

M. Gy.

A katolikus újjászületés az irodalomban.

Történelembölcseleti közhely, hogy amikor valamilyen eszmeáramlat fejlődésének tetőpontjára ér, láthatóvá lesznek a kezdődő új világnézet első nyomai is. A materializmus ma már túl van a virágkorán. Új gondolatot nem ad, csak az eddig kitermelt eszmék szállanak le mind szélesebb és szélesebb rétegekbe. Az új szellemiség is nemcsak első lépéseit teszi meg, hanem már sikereket is aratott. Az ébredező antimaterializmus egyik legérdekesebb tünete a *katolikus újjászületés*. Ma még semmiesetre sem szabad azonosítanunk ezt az újjászületést a szellem általános megújulásával, de ha pesszimizstikusan is ítéljük meg a kilátásokat, nem szabad kizártnak tartanunk, hogy a jövő világnézetében megint az annyiszor eltemetettnek hirdetett és most megint erőre kapó katolicizmus vezérszólamot visz majd.